

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τίτλος μαθήματος	Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων				
Κωδικός μαθήματος	PSYSC502				
Τύπος μαθήματος	γενικού υποβάθρου/ ειδικού υποβάθρου/ειδίκευσης γενικών γνώσεων/ανάπτυξης δεξιοτήτων				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό (MSc)				
Έτος /Εξάμηνο	Έτος 1 / Εξάμηνο 1				
Όνομα διδάσκοντα	Δρ Μαρκέλλα Γρηγορίου				
ECTS	10	Διαλέξεις/ εβδομάδα	6 x 2 ώρες διαδικτυακής διδασκαλίας συνολικά	Εργαστήρια/ εβδομάδα	0
Σκοπός και στόχοι μαθήματος	<p>Το μάθημα «Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων» εμβαθύνει στις βιολογικές και κοινωνικές βάσεις των ψυχικών διαταραχών σε παιδιά και εφήβους. Μελετώνται οι γενετικοί, νευροαναπτυξιακοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες που συμβάλλουν στην εμφάνιση διαφόρων διαταραχών, όπως και οι επιπτώσεις του τραύματος και του στρες. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στις διαγνωστικές μεθόδους, τις θεραπευτικές παρεμβάσεις και τη φαρμακολογική αντιμετώπιση. Οι φοιτητές θα αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας με παιδιά, εφήβους και γονείς, καθώς και την ικανότητα να κατανοούν και να εφαρμόζουν σύγχρονες κλινικές πρακτικές. Στόχος είναι να προετοιμαστούν οι φοιτητές για την αξιολόγηση και τη διαχείριση ψυχικών διαταραχών σε παιδιατρικούς πληθυσμούς, με γνώμονα την ηθική και την κλινική σημασία αυτών των γνώσεων.</p>				
Μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατανοούν τους βιολογικούς, γενετικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της ψυχοπαθολογίας σε παιδιά και εφήβους 2. Αναπτύξουν δεξιότητες που αφορούν στην αξιολόγηση και κατανόηση των ψυχικών παθήσεων σε παιδιατρικούς πληθυσμούς, συμπεριλαμβανομένης της κατανόησης του πως λειτουργούν τα εργαλεία ψυχοδιαγνωστικής και της διεξαγωγής ολοκληρωμένων παρατηρήσεων. 				

	<p>3. Αναπτύσσουν παρεμβάσεις, όπως ψυχοεκπαίδευση, ημερήσια σχέδια και εκπαίδευση γονέων, για τη διαχείριση κοινών διαταραχών ψυχικής υγείας στην παιδική και εφηβική ηλικία.</p> <p>4. Ενσωματώνουν μη κλινικές παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών που βασίζονται στο σχολείο, οικογενειακής θεραπείας, ψυχοεκπαίδευσης και κοινοτικών στηρίξεων, για τη δημιουργία ολοκληρωμένων θεραπευτικών σχεδίων που αφορούν τόσο την ακαδημαϊκή όσο και την κοινωνική λειτουργία των νεαρών ασθενών.</p> <p>5. Αξιολογούν κριτικά την επίδραση των παραγόντων κινδύνου, όπως το τραύμα, το χρόνιο στρες και οι δυσμενείς εμπειρίες της παιδικής ηλικίας, στην εμφάνιση και την εξέλιξη των διαταραχών της ψυχικής υγείας και να αναπτύσσουν στρατηγικές πρόληψης που βασίζονται στη δημιουργία ανθεκτικότητας και προστατευτικών παραγόντων.</p> <p>6. Εφαρμόζουν τις δεοντολογικές αρχές και πολιτισμική ευαισθησία, διασφαλίζοντας ότι όλες οι παρεμβάσεις είναι αναπτυξιακά κατάλληλες, πολιτισμικά ενήμερες και ευθυγραμμισμένες με τα σύγχρονα πρότυπα ψυχικής υγείας.</p>		
Προαπαιτούμενα	Δεν απαιτούνται.	Συναπαιτούμενα	Δεν απαιτούνται.
Περιεχόμενο μαθήματος	<p>Εβδομάδα 1: Εισαγωγή στην Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία</p> <p>Εβδομάδα 2: Αρχές ταξινόμησης, αξιολόγησης και παρέμβασης</p> <p>Εβδομάδες 3: Ρύθμιση των συναισθημάτων και διαταραχές της προσκόλλησης</p> <p>Εβδομάδα 4: Διαταραχές άγχους και ψυχαναγκασμού σε παιδιά και εφήβους.</p> <p>Εβδομάδα 5: Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)</p> <p>Εβδομάδα 6: Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ).</p> <p>Εβδομάδες 7: Διαταραχές της διάθεσης σε παιδιά και εφήβους</p> <p>Εβδομάδα 8: Εθισμός & Διαταραχές σχετιζόμενες με ουσίες σε παιδιά και εφήβους.</p> <p>Εβδομάδες 9: Ψυχωσικές Διαταραχές και Σχιζοφρένεια σε παιδιά και εφήβους,</p> <p>Εβδομάδα 10: Διατροφικές διαταραχές στους εφήβους.</p> <p>Εβδομάδα 11: Διαταραχές σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου σε παιδιά και εφήβους.</p> <p>Εβδομάδα 12: Κλινικές και μη κλινικές παρεμβάσεις για την ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων</p>		
Μεθοδολογία διδασκαλίας	<p>Διαδικτυακές διαλέξεις και συζητήσεις: Κάλυψη θεωρητικών θεμάτων και μελέτες περιπτώσεων με στόχο να βοηθηθούν οι φοιτητές να αναπτύξουν</p>		

	<p>βασικές δεξιότητες για τη διεξαγωγή συζητήσεων με γονείς/κηδεμόνες και παιδιατρικούς πληθυσμούς και για τη χρήση ψυχοδιαγνωστικών εργαλείων και αξιολογήσεων. Το μάθημα δίνει έμφαση στη δημιουργία αναπτυξιακά κατάλληλων και πολιτισμικά ευαίσθητων θεραπευτικών σχεδίων και συστημικών ψυχοθεραπευτικών παρεμβάσεων προσαρμοσμένων σε παιδιά και εφήβους. Μέσα από τις διαλέξεις θα διερευνηθούν οι μοναδικές εκδηλώσεις συμπτωμάτων και οι θεραπευτικές προσεγγίσεις για παιδιατρικούς πληθυσμούς με διαταραχές ψυχικής υγείας, εστιάζοντας στην προγεννητική έκθεση σε φάρμακα ή ασθένειες, περιγεννητικές επιπλοκές, ασθένειες ή τραυματισμούς πρώιμης παιδικής ηλικίας και την επίδραση των σχέσεων γονέων και συνομηλίκων, τραύματος και χρόνιου στρες στις νευροαναπτυξιακές και ψυχολογικές εξόδους. Επιπλέον, οι συζητήσεις θα επεκταθούν σε κοινές ιατρικές αιτιολογίες ψυχοπαθολογίας, ψυχιατρικών συννοσηροτήτων και σύγχρονων κλινικών ψυχοφαρμακολογικών πρακτικών για παιδιά και εφήβους.</p> <p>Διαδραστικές δραστηριότητες και αυτοαξιολόγηση: Διαδικτυακές δραστηριότητες μέσω H5P, ανατροφοδότηση και συζήτηση κλινικών σεναρίων.</p> <p>Συνεργατική μάθηση και συμμετοχή σε φόρουμ: Επικοινωνία με συμφοιτητές για ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Βασικά Βιβλία:</p> <p>American Psychiatric Association. (2013). <i>Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (5th ed.)</i>.</p> <p>Wilson, C., (2020). <i>Understanding children’s worry: Clinical, developmental and cognitive psychological perspectives</i>. Routledge.</p> <p>Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:</p> <p>Sacco, R., Camilleri, N., Eberhardt, J., Umla-Runge, K. and Newbury-Birch, D., (2024). A systematic review and meta-analysis on the prevalence of mental disorders among children and adolescents in Europe. <i>European Child & Adolescent Psychiatry</i>, 33(9), pp.2877-289</p> <p>Grant, K.E., Compas, B.E., Stuhlmacher, A.F., Thurm, A.E., McMahon, S.D. and Halpert, J.A., (2003). Stressors and child and adolescent psychopathology: moving from markers to mechanisms of risk. <i>Psychological bulletin</i>, 129(3), p.447.</p> <p>Shirk, S., Talmi, A. and Olds, D., (2000). A developmental psychopathology perspective on child and adolescent treatment policy. <i>Development and Psychopathology</i>, 12(4), pp.835-855.</p>

	<p>Bögels, S.M., de Bruin, E.I. and van der Oord, S. (2013). Mindfulness-based interventions in child and adolescent psychopathology. <i>Cognitive behaviour therapy for children and families</i>, 3, pp.371-384.</p> <p>Adelman, H.S., (1995). Clinical psychology: Beyond psychopathology and clinical interventions. <i>Clinical Psychology: Science and Practice</i>, 2(1), p.28.</p>
<p>Αξιολόγηση</p>	<p>Διαδραστικές Δραστηριότητες (10%): Εβδομαδιαίες δραστηριότητες εφαρμογής και αναστοχασμού.</p> <p>Εργασίες (40%): Μία ατομική και μία ομαδική εργασία (20% έκαστη) για την πρακτική εφαρμογή και ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου παρέμβασης, και ανάλυση περίπτωσης για την διαλογή και την αξιολόγηση για τον εντοπισμό κινδύνων. Συγκεκριμένα, η ατομική εργασία μπορεί να ζητήσει από τους φοιτητές να δημιουργήσουν ένα λεπτομερές σχέδιο θεραπείας που να ενσωματώνει κλινικές και μη κλινικές παρεμβάσεις για ένα παιδί που έχει διαγνωστεί με διαταραχή του ενδιαφέροντός του, συμπεριλαμβανομένων επίσης σχολικών δομών και οικογενειακής συμμετοχής. Αυτό το σχέδιο θεραπείας θα πρέπει να είναι περίπου 1500 λέξεων, σύμφωνα με τις οδηγίες της APA, με κατάλληλες αναφορές και παραπομπές. Σημείωση: Πρόκειται για ένα δείγμα εργασίας και συγκεκριμένες λεπτομέρειες ενδέχεται να προσαρμοστούν από τον διδάσκοντα. Η ομαδική εργασία μπορεί να απαιτεί από τους φοιτητές να αναλύσουν συνεργατικά μια πραγματική μελέτη περίπτωσης που επικεντρώνεται σε ένα παιδί ή έφηβο που μπορεί να εμφανίζει πρώιμα σημάδια διαταραχής ψυχικής υγείας, διενεργώντας έναν ολοκληρωμένο έλεγχο και αξιολόγηση, εντοπίζοντας παράγοντες κινδύνου, προστατευτικούς παράγοντες και πιθανές πρώιμες παρεμβάσεις. Η υπόθεση θα περιλαμβάνει λεπτομερείς πληροφορίες ιστορικού, παρατηρήσεις συμπεριφοράς, οικογενειακό ιστορικό και περιβαλλοντικούς παράγοντες, επιτρέποντας στους μαθητές να προσομοιώσουν μια επαγγελματική διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης. Σημείωση: Πρόκειται για ένα δείγμα εργασίας και συγκεκριμένες λεπτομέρειες ενδέχεται να προσαρμοστούν από τον διδάσκοντα.</p> <p>Τελική εξέταση (50%): Η τελική εξέταση θα αξιολογήσει την κατανόηση των βασικών εννοιών και μαθησιακών στόχων που καλύφθηκαν κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Η εξέταση θα περιλαμβάνει ερωτήσεις βασισμένες σε σενάρια που απαιτούν από τους φοιτητές να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους σε πραγματικές καταστάσεις στην ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων. Η εξέταση θα καλύψει θέματα όπως η αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία, οι κλινικές και μη κλινικές παρεμβάσεις, η δυσφορία του φύλου, οι διαταραχές της διάθεσης και άλλα. Η μορφή της εξέτασης θα περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σύντομης απάντησης και ανάλυσης περιπτώσεων.</p>
<p>Γλώσσα</p>	<p>Ελληνική</p>